

Svaigu augļu un dārzeņu atbilstība tirdzniecības standartiem

Publicēts: 07.04.2021.

[Regula Nr.1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas \(EEK\) Nr.922/72, \(EEK\) Nr.234/79, \(EK\) Nr.1037/2001 un \(EK\) Nr.1234/2007 noteic, ka svaigus augļus un dārzeņus, uz kuriem attiecas tirdzniecības standarti, Eiropas Savienībā var tirgot tikai tad, ja tie atbilst šiem standartiem \(74. un 75.pants.\):](#)

Svaigus augļus un dārzeņus var tirgot patērētājam tikai tad, ja tie ir veseli, tīri un tirdzniecībai atbilstīgā kvalitātē un ja ir norādīta to izcelsmes valsts (Regulas Nr.1308/2011 76.pants, 1.punkts).

Tirdzniecības standartus svaigiem augļiem un dārzeņiem piemēro visos tirdzniecības posmos, tostarp importējot un eksportējot, un tie var attiekties uz kvalitāti, iedalīšanu kategorijās, svaru, izmēru, iepakojumu, fasējumu, uzglabāšanu, transportēšanu, noformēšanu un pārdošanu (Regulas Nr.1308/2011 76.pants, 2.punkts).

Par svaigu augļu un dārzeņu atbilstību tirdzniecības standartu prasībām ir atbildīgs šo produktu īpašnieks, kurš šādus produktus Eiropas Savienībā izliek apskatei, piedāvā pārdošanai, piegādā un tirgo tikai atbilstīgi tirdzniecības standartiem (Regulas Nr.1308/2011 76.pants, 3.punkts).

Tirdzniecības standartu (vispārīgā un specifisko) prasības svaigiem augļiem un dārzeņiem ir noteiktas [Komisijas Iestenošanas Regulā \(ES\) Nr. 543/2011, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus padomes regulas \(EK\) Nr. 1234/2007 piemērošanai attiecībā uz augļu un dārzeņu u pārstrādātu augļu un dārzeņu nozari.](#)

Specifiskie tirdzniecības standarti noteikti šādiem produktiem:

āboliem;
citrusaugļiem;
kivi augļiem;
salātiem un endīvijām;
persikiem un nektarīniem;
bumbieriem;
zemenēm;
paprikai;
galda vīnogām;
tomātiem.

Tirdzniecības standartus nepiemēro produktiem:

kas paredzēti rūpnieciskai pārstrādei vai dzīvnieku barībai (marķējumā ir attiecīga norāde);
kurus ražotājs nodod savā saimniecībā patērētājiem viņu personiskajam patēriņam;
kas ir sagriezti vai sadalīti, ir gatavi ēšanai vai apstrādei virtuvē;
kurus audzētājs pārdod vai piegādā sagatavošanas un fasēšanas punktus vai uzglabāšanas vietās vai kurus no ražotāja saimniecības nosūta uz minētajiem punktiem;
kurus transportē no uzglabāšanas vietām uz sagatavošanas un fasēšanas punktiem;
savvaļas sēnēm, kaperiem, rūgtajām un lobītajām mandelēm, lobītiem lazdu riekstiem un valriekstiem, piniņu riekstiem un

safrānam;

ko produktu ražotājs pats realizē galapatērētājam tirgū un ielu tirdzniecībā nelielos apjomos [Ministru kabineta noteikumu Nr.499 "Higiēnas prasības augu izcelsmes produktu primārajai ražošanai un tiešajai piegādei galapatērētājam nelielā apjomā"](#) 3.1 punkts).

[20.10.2015. Ministru kabineta noteikumi Nr. 597 "Noteikumi par svaigu augļu un dārzeņu kvalitātes, klasifikācijas un papildu marķējuma prasībām un kārtība, kādā novērtē svaigu augļu un dārzeņu atbilstību tirdzniecības standartiem"](#) atļauj mazumtirdzniecībā patērētājiem izplatīt pārstrādei paredzētus ābolus, zemenes, bumbierus un tomātus, kas var neatbilst specifiskā tirdzniecības standarta prasībām, bet tiem jāatbilst vispārējā tirdzniecības standarta prasībām, to marķējumā iekļaujot atbilstošu norādi par paredzēto pārstrādes veidu, piemēram, „zemenes ievārījumam”, „āboli sulai”, un tamlīdzīgi (4.punkts).

<https://www.pvd.gov.lv/lv/svaigu-auglu-un-darzenu-atbilstiba-tirdzniecibas-standartiem>